

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6184/10
Дана 23.09.2010. године
Б Е О Г Р А Д

ОБЛ-9 СТИЦАЊЕ БЕЗ ОСНОВА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Говедарица, председника већа, Зоране Делибашић и Снежане Настић, чланова већа, у парници тужиоца **АА**, кога заступа **АБ** адвокат из Београда, против тужене **Републике Србије, Министарства одбране, Војнограђевинског центра “Београд”**, са седиштем у Београду, ул. Балканска бр. 53, коју по овлашћењу Јавног правобраниоца Републике Србије заступа начелник Дирекције за имовинско-правне послове Одељења у Београду, ул. Светозара Марковића бр. 21, ради стицања без основа, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Другог општинског суда у Београду П.бр. 2395/07 од 19.03.2009. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2010. године донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Другог општинског суда у Београду П.бр. 2395/07 од 19.03.2009. године и предмет се **УСТУПА** Првом основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Другог општинског суда у Београду П.бр. 2395/07 од 19.03.2009. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев и наложено је туженој да тужиоцу на име стицања без основа исплати износ од 1.511.112,50 динара, са законском затезном каматом почев од 01.11.2008. године до исплате. Другим ставом изреке наложено је туженој да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 149.000,00 динара.

Благовремено поднетом жалбом тужена побија пресуду у целини из свих законом прописаних разлога из чл. 360 став 1 Закона о парничном поступку.

Тужилац је доставио одговор на жалбу.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 372 ЗПП и оценио да је жалба основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужена је носилац права

располагања на стану аа, на коме је тужени био носилац станарског права. Тужени је поднео захтев за откуп стана 20.08.1991. године, па како о његовом захтеву није одлучено, на основу Решења о ревалоризовању неотплаћеног дела откупне цене стана и отплатне рате из уговора о откупу стана (Службени војни лист бр. 6/92) дана 07.02.1992. године платио је откупну цену стана у износу од 550.000,00 тадашњих динара на рачун Народне банке Југославије – Војног сервиса, и ако са туженом није закључио уговор о откупу стана. Пошто је тужена одбила по пријему откупне цене стана да са тужиоцем закључи уговор о откупу стана тужилац је покренуо ванпарнични поступак ради доношења решења које замењује уговор о откупу стана, који је прекинут до правноснажног окончања поступка који је тужена покренула против тужиоца ради отказа уговора о коришћењу стана и иселења туженог. Правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П.бр. 3304/03 од 27.01.2006. године усвојен је тужбени захтев у том поступку тужене као тужиле и отказан је уговор о коришћењу стана, а тужиоцу, у том поступку туженом је наложено да се са свим лицима и стварима исели из стана за који је претходно исплатио откупну цену стана. Тужилац се из стана по правноснажној пресуди суда иселио 06.08.2007. године. Вештачењем преко вештака финансијске струке утврђено је да валоризована откупна цена стана за период од 07.02.1992. године до 24.01.1994. године износи 7.789,83 динара, а да законска затезна камата на овај износ обрачуната за период од 24.01.1994. године до вештачења 31.10.2008. године износи 1.503.322,74 динара, тако да укупно потраживање тужиоца по основу стицања без основа износи 1.511.112,50 динара. Валоризација откупне цене стана за период од 07.02.1992. године до 03.07.1993. године извршена је по стопи раста цена на мало, а од овог датума до 24.01.1994. године у висини стопе законске затезне камате.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно закључио да је тужена пасивно легитимисана за вођење парнице, јер је откупна цена стана исплаћена у корист тужене, а преко Војног сервиса Народне банке Југославије сагласно ставу 5 Решења о ревалоризовању неотплаћеног дела откупне цене стана и отплатне рате из уговора о откупу стана. Захтев за откуп стана накнадно је оспорен сагласно ставу 4 став 2 Решења, пошто је тужилац исплатио откупну цену стана, па је правилан закључак првостепеног суда да се имовина тужене без правног основа увећала на рачун имовине тужиоца за откупну цену стана, јер уговор о откупу стана није закључен, а тужилац је из стана иселењен у судском поступку. Стога су и по оцени другостепеног суда у конкретном случају испуњени услови за примену чл. 210-214 Закона о облигационим односима.

Тужена током поступка није оспоравала налаз и мишљење судског вештака.

Међутим, на правилну примену материјалног права према одредбама чл. 372 ЗПП другостепени суд пази по службеној дужности.

Имајући у виду опште начело облигационих односа о равноправности страна у облигационом односу (чл. 11 ЗОО) и начело једнаке вредности узајамних давања (чл. 15 ЗОО) не може се прихватити правни став изражен у првостепеној пресуди да је валоризацију требало извршити по методи коју је у налазу и мишљењу користио судски вештак, јер је обрачунавањем законске

затезне камате на валоризовани износ откупне цене закључно са 24.01.1994. године и приписивањем законске затезне камате главници, уз досуђивање законске затезне камате на тако утврђену висину главног дуга почев од вештачења до исплате повређено начело једнаке вредности узајамних давања. Наиме, валоризација инфлацијом обезвређеног потраживања је само један од могућих видова очувања ових начела. У конкретном случају, имајући у виду висину новчаног износа добијеног путем наведеног метода валоризације еквивалентност узајамних давања парничних странака не може се успоставити на начин како је то утврдио првостепени суд. Тужилац као поверилац има право да се еквивалентност његовог потраживања изрази у динарској противвредности стране валуте, немачке марке, по реалном тржишном курсу на дан уплате откупне цене стана, а затим да се добијени износ конвертује у евре и изрази по средњем курсу Народне банке Србије у време пресуђења, од ког датума би према чл. 277 став 1 ЗОО тужиоцу припадало право и на законску затезну камату.

С обзиром на изложено, основани су наводи жалбе да је побијана пресуда због погрешне примене материјалног права наведеног у овој одлуци заснована на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању само у погледу утврђене висине потраживања, па је из тих разлога морала бити укинута.

Стога ће у поновном поступку првостепени суд оценом доказа које су странка у досадашњем току поступка предложили и које имају и право дужност да предложи до закључења главне расправе сагласно чл. 220, 250 и 300 ЗПП утврдити висину дуга применом методе која је наведена у овој одлуци, како би се успоставила еквивалентност узајамних давања парничних странака. Сагласно чл. 223 и 250 ЗПП терет доказивања висине потраживања и да се потраживањем не нарушава начело једнаке вредности узајамних давања је на тужиоцу.

Пошто сагласно чл. 384 став 2 ЗПП расправи спорна питања и предузме парничне радње на које је указао другостепени суд, првостепени суд ће донети нову, правилну одлуку.

На основу изложеног, Апелациони суд је применом чл. 377 став 2 ЗПП донео одлуку као у изреци решења.

Укинута је и одлука о трошковима поступка на основу чл. 161 став 3 ЗПП јер зависи од исхода спора.

Надлежност Другог општинског суда у Београду на основу чл. 3 тачка 1 Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава преузео је Први основни суд у Београду коме је према вредности спора на основу чл. 22 став 2 Закона о уређењу судова предмет уступљен на поновно суђење, као стварно и месно надлежном суду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Марина Говедарица, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Светлана Антић